

foreslåede stk. 2 fremgår, at dette kun er muligt i forhold til forureninger, der ligger efter den nævnte dato, som er tidspunktet for ikrafttrædelsen af dette lovforslags bestemmelser. Bestemmelsen skal sikre, at der ikke er tilbagevirkende kraft.

Derudover vil undersøgelsespåbud i visse tilfælde kunne og skulle meddeles producenten af det produkt, der er indgået i forureningen som følge af producentansvaret for forureninger som følge af anvendelse af affaldsstoffer og gødning, herunder husdyrgødning, til jordbrugsformål og af pesticider og biocider i erhvervsmæssigt og offentligt øjemed. Det fremgår af stk. 3, at påbud til producenter kun kan meddeles for forureninger, der er sket efter dette lovforslags ikrafttræden, dvs. den 30. april 2007 og herefter.

Af stk. 4 fremgår, at der som hidtil ikke kan meddeles påbud om at foretage undersøgelser m.v. af en mulig forurening, hvis den mulige udledning fra en forureners virksomhed eller anlæg er ophørt før den 1. januar 1992. Dette svarer til den gældende jordforureningslovs § 40, stk. 2.

Den eller de, der er adressat for et undersøgelsespåbud, skal afholde udgifterne hertil. Det forhold, at opfyldelsen af påbuddet sker for adressatens egen regning, er præciseret i bestemmelsen. For så vidt angår påbud om undersøgelse m.v. af mulige jordforureninger, skal udgifter til efterkommelse af et undersøgelsespåbud dog som hidtil dækkes af tilsynsmyndigheden, hvis der ikke konstateres en forurening eller hvis det viser sig, at forureningen ikke helt eller delvist kan henføres til påbudsadressaten, jf. forslaget til nyt stk. 3 i lovens § 64 b (lovforslagets § 1, nr. 7).

Vedrørende forholdet til lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter henvises til de almindelige bemærkninger herom.

Til § 64 m

Bestemmelsen fastlægger muligheden for at udstede påbud om afhjælpende foranstaltninger for jordforureninger sket efter den 31. december 2000, og andre forureninger sket efter den 29. april 2007, når der ikke er truffet afgørelse om, at forureningen indebærer en miljøskaade eller en overhængende fare for en miljøskaade.

For så vidt angår jordforureninger, er der tale om en videreførelse af jordforureningsloven § 41 – med undtagelse af den foreslåede stk. 3, nr. 4. For andre forureninger end jordforureninger er der tale om en skærpeelse i forhold til gældende ret (miljøbeskyttelsesloven § 69). Miljøbeskyttelseslovens § 69 kræver, at der fore-

ligger et ulovligt forhold, ligesom det forudsættes efter praksis, at der foreligger uforsvarlig adfærd.

Den foreslåede § 64 m opererer med et forurenerebegreb, som adskiller sig fra det gældende forurenerebegreb i både jordforureningsloven og miljøbeskyttelsesloven, idet der med § 64 e indføres en fordeling af ansvaret for anvendelsen af affaldsstoffer og gødning, herunder husdyrgødning, til jordbrugsformål, og af pesticider og biocider i erhvervsmæssigt og offentligt øjemed mellem bruger og producent. Der henvises herom til § 64 e og bemærkningerne hertil.

Bestemmelsen indeholder en hjemmel til at påbyde forurenere at fjerne en konstateret forurening og genoprette den hidtidige tilstand eller foretage tilsvarende afhjælpende foranstaltninger. Genopretning m.v. skal forstås i overensstemmelse med gældende praksis på miljøbeskyttelseslovens og jordforureningslovens område, og skal således ses i forhold til tilstanden, før forureningshændelsen indtraf. Intentionen er således, at forureningen fjernes svarende til situationen, før forureningshændelsen indtraf.

Adgangen til at udstede påbud efter § 64 m skal administreres i overensstemmelse med de almindelige forvaltningsretlige principper og grundsætninger, herunder proportionalitetsprincippet. Myndigheden skal således f.eks. være opmærksom på, at der er proportionalitet mellem omfanget og udgiften til den påbudte oprydning og omfanget og arten af den forurening og den forureningsfare, der konkret tilsigtes fjernet. Hvis afværgelsen af miljøproblemet eller risikoen kan foretages lige godt ved flere metoder, skal den billigste vælges.

For at der kan gives et påbud om afhjælpende foranstaltninger, skal der være en miljø- eller sundhedsmæssig begrundelse for foranstaltningen. Ved en forurening, som ikke er særlig mobil, og som f. eks. ligger dybt nede i jorden, må det vurderes, hvorvidt forureningen nu eller i fremtiden vil kunne udgøre noget problem.

Et påbud kan for eksempel gå ud på at fjerne forureningen ved at grave forurenede jord op og rense, deponere eller genanvende den andetsteds, eller at foretage en rensning på stedet. Et påbud kan ligeledes omfatte krav om at foretage afværgepumpninger af hensyn til grundvandet, etablere særlig udluftning af bygninger eller lignende.

Det er op til myndighederne ud fra en samlet afvejning af samtlige foreliggende oplysninger at godtgøre, hvem der er forurenere, jf. §§ 64 d og 64 e.

Bestemmelsen i stk. 2, indeholder en særlig bestemmelse om forureninger, der er sket såvel før som efter dette tidspunkt. Hvis en virksomhed har været i drift